

Összefoglaló tájékoztató
Árinformáció az egészségügyi intézményekben 2007. év
OSAP 1477/07 (229/2006 (XI.20.) Korm. rendelet)

Bevezetés

Az árinformációs rendszer az egészségügyi intézményeknél figyeli az árak változását a dologi kiadások körében. Az adott időszak tényleges beszerzései alapján méri a beszerzett anyagok, fogyóeszközök és a vásárolt szolgáltatások árváltozásait.

A felmérés nem terjed ki a beruházási kiadások árváltozásának figyelésére, mert a felmérés módszerét követve, az új beszerzésekhez nem lehet bázis egységárat rendelni az intézményi beszerzések adataiból. Nagyon ritkán fordul elő ugyanis, hogy az intézményekben ugyanolyan fajta nagy értékű gépet, berendezést vásároljanak két egymást követő év azonos időszakában.

1. A fogyasztói kosár

A javak főbb csoportjai	Értékarány 2006.	
	lakossági	egészségügyi
Élelmiszerek	30,79	3,64
Ruházkodási cikkek	4,95	0,14
Tartós fogyasztási cikkek	9,24	6,86
Energia	8,67	8,78
Gyógyszer, gyógyáru	2,67	41,84
Egyéb cikkek, üzemanyag	14,66	7,56
Szolgáltatások	29,02	31,17
Összesen	100,00	100,00

Az egészségügyi ágazat fogyasztói kosara jelentősen eltér a lakosságitól. Az arányokat a táblázatban láthatjuk.

Élelmiszerek:

Az élelmiszer csoportjának összetétele a lakossági fogyasztás összetételétől abban tér el, hogy a lakossági fogyasztás 8,4 %-a szeszes ital, dohányáru, amelyek az egészségügyben nem szerepelnek. Az egészségügyi ételmezési kiadásokban a külső szolgáltatótól vásárolt ételmezés aránya 27,1 %, a lakossági kiadásokban a házon kívüli (éttermi, munkahelyi, iskolai, ...) étkezés aránya 9,8 %.

Ruházkodási cikkek:

Ebbe a kategóriába az egészségügy munka és védőruhái tartoznak.

Tartós fogyasztási cikkek:

Az egészségügyben a tartós fogyasztási cikkek kategóriában az orvos szakmai gépek, berendezések aránya a számottevő, amelyek nem szerepelnek a lakossági fogyasztásban.

Energia:

A KSH csoportosítása ebbe a csoportba sorolja a távfűtést, a villamos energia, és a vezetékes gázfogyasztást. Az intézményi költségvetési beszámoló dologi kiadásainak adatlapján ezek a kiadások a szolgáltatások között szerepelnek. Az egészségügyi kiadások ezen tételeit ebben a csoportban szerepeltetjük, a két kosár összehasonlítása céljából. Továbbá ebbe a csoportba tartoznak még az egyéb tüzelőanyag vásárlások.

Gyógyszer, gyógyáru:

A kategóriának nem csak az aránya eltérő a lakosságitól, hanem a kórházakban használt szakmai anyagokat (fecskendők, tűk, szív katéterek, uréter katéterek, sebészeti anyagok, eszközök, implantátumok, röntgen anyagok, laboratóriumi vegyszerek...) a lakossági kosár nem tartalmazza. A csoport több mint, fele 23,83 % -a gyógyszer kiadás.

Egyéb cikkek, üzemanyag:

A lakossági kosárban a járműalkatrész, üzemanyag kiadás 5,7 %, az egészségügyben az üzemanyag kiadás 0,25 %. A lakossági kiadástól további eltérést jelentenek az egészségügyben az irodaszerek, nyomtatványok kiadásai, amelyek szintén ebbe a csoportba tartoznak.

Szolgáltatások:

A lakossági szolgáltatási kiadások csoportja több olyan elemet tartalmaz, amelyet az egészségügyi nem, pl. közlekedési szolgáltatás 3,93 %, kulturális szolgáltatás 2,68 %, szerencsejáték 0,64 %, üdülés 1,74 %, testápolás, 1,79 %. Az egészségügy szolgáltatási kiadásainak 8,9 %-a vállalkozásoktól vásárolt egészségügyi szolgáltatás (járó és fekvőbeteg ellátás, vizsgálatok, ügyelet), és 1,5 % vásárolt szellemi tevékenység.

A termékek beszerzési forrásai, árai:

Az egészségügyi ágazatban a lakossági kiskereskedelmi vásárlásoktól eltérően a termékek 96,3 %-át nagykereskedésekből, nagykereskedelmi áron vagy közvetlenül a termelőktől szerzik be. A gáz, az áram, a táv-hő és a melegvíz szolgáltatási árak közületi, nagyfogyasztói díjszabásba tartoznak, eltérőek a lakossági kiskereskedelmi áraktól. A háztartási energia csoportba tartozó villamos energia, vezetékes gáz és táv-hő szolgáltatások lakossági árain különböző mértékű támogatások is voltak és vannak, az árváltozás különböző a lakossági fogyasztók és a közületi nagyfogyasztók között.

2. Egészségügyi ágazat árindexe 2007.

Időszak	Árindex előző év azonos időszaka = 100 %			
	egészségügyi ágazat			lakossági
	eü. ágazat összesen	ebből		
		kórházak	ÁNTSZ intézetek	
	%	%	%	%
2007. I. negyedév	102,8	102,7	105,9	108,5
2007. II. negyedév	111,0	111,0	105,8	108,6
2007. I. félév	106,9	106,9	105,9	108,6
2007. III. negyedév	101,8	101,8	101,0	107,7
2007. IV. negyedév	98,5	98,5	103,7	107,4
2007. II. félév	100,1	100,1	102,3	107,5
2007. I-III negyedév	105,2	105,2	104,2	108,3
2007. év	103,5	103,5	104,1	108,0

Az összefoglalóban szereplő árindexek mindegyike az előző év azonos időszakához méri az árváltozást, az előző év azonos időszaka = 100 %.

Az egészségügyi ágazat 2007. évi árindexe 103,5 %, lényegesen alacsonyabb, mint a lakossági 108,0 %. A IV. negyedévben a kiadások árszínvonal a alacsonyabb, mint az előző év azonos időszakában, az 98,5 % az árindex.

A kórházak árindexe megegyezik az ágazat egészével, 103,5 %, az ÁNTSZ intézetek árindexe magasabb a dologi kiadások eltérő arányai miatt, 104,1 %.

Az árindexek részletes, az intézmények dologi kiadásainak rovattétele szerinti és termék csoportonkénti részletességű adatai az arinformacio-2007.xls melléklet munkalapjain láthatóak.

2.1. Termékek árszínvonala

A termék beszerzések összesített árindexe minden negyedévben alacsonyabb, mint az előző év azonos időszakában. Az árszínvonal csökkenést elsősorban a gyógyszerek, és a szakmai anyagok beszerzési árának csökkenése eredményezte. A termékek összesített csoportján belül 80 % az arányuk, a gyógyszer 48,8 %, a szakmai-anyag pedig 31,2 %.

A gyógyszerek árszínvonala nagymértékben csökkent, az árindex az I. negyedévben 92,6 %, a II. negyedévben 92,7 %, a III. negyedévben 96,3 %, a IV. negyedévben 88,9 %. Éves szinten 92,6 %.

A gyógyszerek beszerzésének árszínvonalát két tényező csökkentette. A gyógyszergyárak piaci versenye miatt több gyógyszer egységára csökkent és a kórházak részére korábban természetben biztosított gyári kedvezmények (rabat) nagy része 2007-ben beépült a gyógyszerek árába.

Az árcsökkenés azért jelentős, mert a kedvezmény a korábbi években és az előző évben nem az egységárban jelent meg, amelyhez mérjük az árváltozást.

A korábbi években a természetbeni juttatás mértéke a 30 %-ot is elérte, pl. 100 db azonos termék vásárlása után a gyártó 30 db azonos terméket adott ingyen (adatjelentői tájékoztatás).

A szakmai anyagok árindexe az I. negyedévben 99,0 %, a II. negyedévben 98,1 %, a III. negyedévben 99,5 %, a IV. negyedévben 96,5 %.

A szakmai anyagok beszerzési árának csökkenésére hatással van a kórházak gazdálkodási módszere. Több kórház a szakmai és egyéb anyagok beszerzését külső nagykereskedő cégekre bízta. Közbeszerzési pályázat útján olyan éves szerződést kötnek, amely alapján a kereskedő egész évben változatlan áron biztosítja a kórház részére a szakmai és az egyéb anyagok beszerzését. A szerződésekben meghatározzák az éves minimális rendelési mennyiséget, ezért a kereskedő az éves nagy tételű, biztos megrendelés alapján alacsonyabb árat tud biztosítani, mint ha a kórházak egyedileg, esetenként szerezik be a termékeket.

Az első három negyedévben csökkentek a hajtó és kenőanyagok beszerzési árai, az árindex 94,2 %, a IV. negyedévben 116,1 % (részarányuk a termékek csoportjában 0,6 %).

Csökkentek a munka és védőruha beszerzések árai, az árindex 91,1 %.

Az egyéb anyagok árindexe 97,6 %, csak a IV. negyedévben 100,6 %, csökkentek a háztartási vegyi áruk beszerzési árai.

A termékek csoportjában az élelmiszerek beszerzési árai nőttek, az árindex 110,7 %, a IV. negyedévben magasabb, 116,7 %.

A vegyszerek beszerzési ára kis mértékben nőtt, az árindex 100,4 %, a csoport részaránya 4,5 %.

Az egyéb információs adathordozók beszerzési árindexe 103,6 %, részarányuk 0,1 %.

2.2. Szolgáltatások árszínvonala

A szolgáltatások csoportjaiban az árszínvonal magasabb, mint az előző év azonos időszakában, az árindex 112,9 %.

A szolgáltatási kiadások legnagyobb csoportja a vásárolt egészségügyi szolgáltatások, a szolgáltatásokon belüli aránya 22,8 %. Járó és fekvőbeteg ellátást, vizsgálatokat, ügyeletek végzését tartalmazza.

A vásárolt egészségügyi szolgáltatások árindexe, az első negyedévben 114,4 %, a második negyedévben 200,3 %, a harmadik negyedévben 116,9 %, a negyedik negyedévben 105,0 %, az éves 134,1 %.

A vezetékes gázenergia árindexe az első negyedévben 112,2 %, a második negyedévben 112,1 %, a harmadik negyedévben 100,4 %, a negyedik negyedévben 93,6 %, az éves 104,6%.

A villamos energia árindexe az első negyedévben 115,7%, a második negyedévben 110,6 %, a harmadik negyedévben 105,5 %, a negyedik negyedévben 113,1 %, az éves 111,2 %.

A vezetékes gáz, a táv-hő és melegvíz szolgáltatás és a villamos energia szolgáltatások díjszabása a közületi, nagyfogyasztói díjszabásba tartozik, amely eltér a lakossági díjszabástól és az árak különbözőek.

A vezetékes gáz és a táv-hő, melegvíz szolgáltatás nagyfogyasztói díjszabása két részből áll, a szerződés szerint meghatározott maximált havi fogyasztás szerinti havi alapidíjből és a tényleges fogyasztás egységár szerinti elszámolásából. A havi alapidíj a maximált fogyasztás nagyságától függően sávosan változik, a havi fogyasztás mennyiségétől független díjtétel. Ha a szerződés szerinti maximált mennyiséget túllépi az adott hónapban, akkor büntetési díjat kell fizetni.

A villamos energia nagyfogyasztói díjszabása is két részből áll, a szerződés szerint lekötött teljesítmény nagyságától függő alapidíjből és a fogyasztási kategória egységárával elszámolt havi teljesítményből. A fogyasztás szerinti egységár különböző csúcsidőben és csúcsidőn kívül, valamint más az egységára a vezérelt energiának. Ha a fogyasztó az elszámolás hónapjában egyszer is túllépi a lekötött teljesítményt (mérése 15 percre vetítve történik), akkor az adott hónapban nagy összegű büntetést kell fizetni, amely függ a túllépés mértékétől.

A vezetékes gázárak 2006-ban július 1-jétől változtak, a harmadik és a negyedik negyedéves árindexek azért alacsonyabbak, mint az első félév árindexei, mert már az emelt árhoz mérik a változást.

A villamos energia alapidíja 2007-ben január 1-jétől változott, ezért mindegyik negyedévben nőtt az árszínvonala a szolgáltatásnak.

A táv-hő és melegvíz szolgáltatás árindexe az első negyedévben 113,1 %,-kal, a második negyedévben 112,3 %, a harmadik negyedévben 114,7 %, a negyedik negyedévben 113,3 %, az éves 113,4 %.

A víz és csatornadíjak árindexe 108,1 %, az első negyedévben 108,1 %, a másodikban 109,2 %, a harmadikban 106,5 %, a negyedikben 108,8 %.

A vásárolt karbantartási és kisjavítási szolgáltatások árindexe az első negyedévben 126,1 %, a második negyedévben 128,2 %, a harmadik negyedévben 104,3 %, a negyedik negyedévben 104,3 %, az éves árindex 115,7 %.

A vásárolt élelmezés árindexe, 113,2 %, a szállítás árindexe 107,8 %.

Nem változott az egyéb üzemeltetési, fenntartási szolgáltatások árszínvonala, az árindex 99,9 %.

A nem adatátviteli célú távközlési díjak árindexe 108,0 %, az adatátviteli célú távközlési díjak árindexe 86,2 %, az egyéb kommunikációs szolgáltatások árindexe 98,1 %.

Budapest, 2008. május 20.